

KNIHOVNA MUZEA JINDŘICHOHRADECKA V ROCE 2024

V březnu si pravidelně připomínáme při příležitosti celostátní akce Březen měsíc čtenářů také knihovnu Muzea Jindřichohradecka, která je pro Vás celoročně otevřena každé pondělí a středu od 12.30 do 15.30 hodin nebo po předchozí domluvě.

Knihovna MJH evidovala v loňském roce 458 badatelských návštěv, do jejího fondu bylo zapsáno 157 nových jednotek a evidováno 482 čísel periodik. Do knižních sbírek přibýlo jedenáct nových předmětů. Kromě osobní návštěvy objevují zájemci historii regionu i online na webových stránkách muzea, kde je k dispozici katalog knihovny i sdílený katalog muzejních knihoven Jihočeského kraje. V roce 2024 katalog naší knihovny využilo více než 800 čtenářů, kteří položili 2 714 dotazů. Na dvojnásobek (10 057 přihlášení) stoupl v loňském roce počet uživatelů digitální knihovny MJH Kramerius.

V současné době zde zpřístupňujeme více než 405 tisíc digitalizovaných stran. Unikátní tisky a rukopisy z našich sbírek jsou dostupné též v evropské digitální knihovně Manuscriptorium, kam vloni přibýlo sedm rukopisů modlitebních knih digitalizovaných díky dotačním programům VISK6 poskytovaným MK ČR.

Celostátní akce Týden knihoven 2024 přinesla pokračování úspěšného edukačního programu pro školy Staň se badatelem, který reflektoval hudebního skladatele Bedřicha Smetanu a Rok české hudby 2024. Akcentoval Smetanův pobyt v Jindřichově Hradci, výstavu k tématu uspořádanou v muzeu i fondy knihovny, jejíž prostory navštívily během jednoho týdne více než tři stovky žáků za účelem vyhledávání informací ve fyzických i digitálních dokumentech.

Program připomněl význam knihovny jako badatelského prostředí pro přípravu výstav, odborných prací i zájemce o historická témata.

Práce se sbírkou zahrnovala kromě akvizice, zpracování a uložení více než stovky inventárních čísel také restaurátorské zásahy na více než třiceti svazcích ze sbírkových fondů knihovny. Knižní sbírky byly prezentovány též na výstavách Nežárecké předměstí, Páni, dámy, plesová sezóna začíná, Bedřich Smetana a Jindřichův Hradec, Železná opona a 30 let spolu.

V říjnu 2024 uspořádalo Muzeum Jindřichohradecka třetí pokračování cyklu odborných konferencí zaměřených na knižní kulturu 19. a 20. století, které pořádá od roku 2017 za podpory Národního muzea a Památníku národního písemnictví – Muzea literatury. Letošní téma Knižní kultura a česko-německý jazykový prostor v 19. a 20. století zaujalo téměř 50 účastníků z akademických a paměťových institucí, kteří vyslechli dvacet příspěvků odborníků a vědců z celé České republiky uvedených hlavním referátem profesora Michala Stehlíka nazvaným Národ a jazyk – Česko-německý jazykový prostor v 19. a 20. století.

V letošním roce bude hlavním odborným tématem knihovny Muzea Jindřichohradecka 150. výročí narození Rudolfa Jaromíra Pšenky, jindřichohradeckého rodáka, legionáře, česko-amerického spisovatele, novináře a redaktora českoamerického deníku Svornost, 100. výročí uspořádání jindřichohradecké Krajské výstavy a výstava prací jindřichohradeckého rodáka, typografa a grafika Jana Solpery.

Důležité informace o knihovně jsou dostupné na webu jindřichohradeckého muzea (www.mjh.cz) pod záložkou Knihovna a badatelna, kontakt: behalova@mjh.cz.

Štěpánka Běhalová

VLASTIVĚDNÝ SBORNÍK DAČICKA, JINDŘICHOHRADSKA A TŘEBOŇSKA

Muzeum Jindřichohradecka vydává v pořadí již 36. svazek vlastivědného sborníku, který obsahuje příspěvky z regionu Jindřichohradecka, města nad Vajgarem a oblasti Dačicka a Třeboňska. Odborné články představují čtenářům například středověké opevnění Jindřichova Hradce pohledem archeologů nebo staletou tradici pivovarnictví v našem městě. Další příspěvky se věnují třeboňským zahradám a sadům v historických pramenech nebo třiceti letům Fakulty managementu VŠE. Pozornost je věnována i 80. výročí bitvy nad Jindřichohradeckem a nálezů lokality z pozdního paleolitu až mezolitu „U Tří křížů“ v Dačicích. Nechybí ani pokračování seriálu Jindřichohradecké řemeslnické cechy, tentokrát o cechu mydlářů a svíčkařů. Kratší články připomínají vý-

znamné osobnosti, zajímavé výstavy a stěžejní události regionu i samotného města. Vlastivědný sborník bude od dubna 2025 zájemcům k dispozici v pokladnách muzea ve Štítné ulici a na Balbínově náměstí za cenu 120 Kč.

Marcela Kozlová

POKLADY MUZEA JINDŘICHOHRADECKA

Fond Jindřichohradecké tisky

Rozsáhlý fond Jindřichohradecké tisky obsahuje téměř 3 700 českých a německých tisků z 18. až 20. století z tiskáren v Jindřichově Hradci. Nejstarší titul pochází z roku 1720 z produkce jindřichohradeckého tiskaře Jana Fridricha Jakeše a téměř stovka z dílen dalších tiskařů 18. století – Františka Antonína Schönsteina, Františka Petra Hilgartnera a jeho syna Ignáce Vojtěcha, jenž tiskárnu vlastnil až do roku 1795.

Jádro fondu tvoří produkce Landfrasovy tiskárny. Počátky její bohaté a dlouhé historie se datují do roku 1797, kdy knihař Josef Landfras koupil vybavení Hilgartnerovy tiskárny. V roce 1826 předal prosperující podnik synovi Aloisovi, za jehož vedení se tiskárna s nakladatelstvím zařadily k nejvýznamnějším mimopražským podnikům. V roce 1858 se ujal tiskárny Aloisův syn Vilém Antonín Landfras, od něhož ji v roce 1902 převzal syn Vilém Bohumil. Po jeho smrti v roce 1931 se ujala podniku vdova Marie s dcerou Marií, provdanou Jiráčkovou. Obě ženy pronajaly v roce 1940 tiskárnu Františku Pfauserovi, který ji provozoval až do znárodnění.

Více než 2 000 knihovních jednotek tohoto fondu pochází z 19. století, kdy tiskárna a nakladatelství obratně využily vzrůstající zájem širokých lidových vrstev o tištěnou knihu. Obsahově proto převažuje náboženská a modlitební literatura, k níž patří nejen tituly barokních modlitebních knih osvědčených již v 18. století, ale i soudobé moderní tituly. Pestrý je soubor zábavné literatury, v němž dominují díla a překlady Václava Rodomila Kramera.

V oblasti vzdělávací literatury se podnik soustředil na tituly související s chodem domácnosti a hospodářství, ale i na učebnice pro místní školy a historickou a vlastivědnou regionální literaturu. Na zakázku pak vznikaly výroční zprávy, stanovy a další tisky pro školy, spolky a jiné korporace. Již od roku 1844 tiskárna vydávala a tiskla periodika, mezi nimiž zaujímá výsadní postavení týdeník *Ohlas od Nežárky* (1871–1942). Produkci 20. století doplňují také publikace z tiskárny a nakladatelství Jaroslava Svobody.

Kmenovým titulem Landfrasovy tiskárny se staly *Nebeklíče Martina z Kochemu* – úspěšná novinka předchází Hilgartnerovy tiskárny. Tato modlitební kniha s barokním textem se v Jindřichově Hradci dočkala do počátku 20. století více než dvou set vydání. *Nebeklíč* se ukládal v domácnosti do tzv. svatého kouta nebo na půdu, aby chránil dům i domácnost a její členy. Řada *nebeklíčů* je vázána v reprezentativních kovových či kožených vazbách (viz obrazová příloha).

Historii jindřichohradeckých tiskáren představuje veřejnosti stálá expozice Landfrasova tiskárna přístupná v hlavní budově muzea na Balbínově náměstí. Značná pozornost je věnována také restaurování a digitalizaci tisků; řada z nich je přístupná v evropské digitální knihovně Manuscriptorium.

EXPOZICE V JEZUITSKÉM SEMINÁŘI, VÝSTAVNÍ PROSTORY V MINORITSKÉM KLÁŠTĚŘE A KOSTELE SV. JANA KŘTITELE A MĚSTSKÁ VYHLÍDKOVÁ VĚŽ JSOU PRO VEŘEJNOST AŽ DO 31. BŘEZNA 2025 UZAVŘENÉ.

KNIHOVNA MUZEA JINDŘICHOHRADECKA S BADATELNOU ve Štítného ulici poskytuje služby pro veřejnost v pondělí a ve středu od 12.30 do 15.30 hodin, jindy po předchozí domluvě na: behalova@mjh.cz.

Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zve na besedu **TAKOVÝ JE DAKAR**, která se uskuteční v pátek 7. března 2025 od 18.00 hodin v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici. Mluvené slovo účastníků slavné rally Jaromíra Martince a Petra Klaubaufa doprovodí promítání bohaté kolekce fotografií. Součástí akce bude autogramiáda autorů. Kapacita sálu je omezena. Vstupenky za 100 Kč k dispozici výhradně online na: vstupenky.mjh.cz.

Spolek přátel starého Jindřichova Hradce a Muzeum Jindřichohradecka Vás srdečně zvou na veřejnou spolkovou schůzi a přednášku Mgr. Libora Svobody, Ph.D. **OBĚTI ŽELEZNÉ OPONY NA JINDŘICHOHRADECKU**. Setkání se uskuteční v pondělí 10. března 2025 v 18.00 hodin v konferenčním sále muzea ve Štítného ulici. Pokladna spolku bude otevřena od 17.00 hodin.

Zveme vás na červnové plenérové představení Jihočeského divadla v Českých Budějovicích **LOUTNA ČESKÁ – Adam Václav Michna z Otradovic**. Vstupenky na výjimečnou site specific inscenaci jsou již nyní v prodeji online na: www.jihoceskedivadlo.cz.

V letošním roce dojde k realizaci úprav **rajského dvora v areálu minoritského kláštera ve Štítného ulici**. Muzeum Jindřichohradecka, v jehož správě se areál nachází, plánuje začátek nejen stavebních činností těsně po skončení letních prázdnin tak, aby co nejméně zasahovaly do hlavní turistické sezóny. Rajský dvůr se dočká například významných sadových úprav. Prostor bude doplněn dvěma menšími stromy, keřovým a trvalkovým patrem tak, aby došlo ke zlepšení mikroklimatu a estetické hodnoty zahrady s ohledem na její charakter a umístění. Vzhledem k tomu, že se jedná o historicky cenný prostor, bude při výběru rostlin kladen důraz na sortiment. Pro výsadbu jsou navrženy sazenice s kořenovým balem, případně sazenice kontejnerované. Kromě sadových úprav se rajský dvůr dočká i nové kinetické fontány, jejímž autorem je akademický sochař František Svátek. Stavební a sadové úpravy historického skvostu v centru Jindřichova Hradce by měly být ukončeny nejpozději 30. listopadu letošního roku.

